

MELDURIN

vóru úti, kom eldur í skipið, og Archiebald bleiv saman við restini av manningini flogin heim, so yrkisleiðin sum sjómaður varð stutt.

Ikki pláss fyri handligum næmingum

Tá Archiebald var liðugur við fólkkaskúlan, var hann skúlatroyttur. Skúlin var alt annað enn musiskur, og pláss var ikki fyri Archiebald, sum hevði nógv handlig áhugamál. Hann greiðir, frá at hjá honum hevur altíð verið nemmast at forklárað seg sjálvan gjøgnum tekningar.

– Eg havi altíð havt tað soleiðis, at tá eg skal siga frá, so tekni eg. Tað e, sum er í trimum dimensjónum í orðum, sigur hann.

Tó minnst hann gleðiliga aftur á lb, sum var ein danskur lærari, ið undirvísti flokkinum eitt tíðarskeið. Ofta var ein tími har næmingarnir sluppu at tekna ella annað, tá lærarin rættaði stílar. Tá vóru næmingarnir sleptir upp á fjall, og gjørdur tað teimum lystu. Men soleiðis var ikki hjá lb.

– Hann kravdi at vit skapaðu og teknaðu í álvara. Tað plagdi ikki at vera seriøst, men hjá lb var tað. Tá skuldu vit læra at tekna, og hann undirvísti í tí. Tá bleiv tað knappliga stuttligt at ganga í skúla, sigur Archiebald ágrýtin.

Archiebald hevur sterkar meiningar um fólkkaskúlan og sigur, at ofta verða lærarar firtnir, tá hann tosar um tær.

– Eg haldi, at skúlin er ov fyrkantaður! Tey sum er meir handlig fella ímillum, og til endans útbúgva vit bara bókkliga vegin. Og so spyrja vit, hví tey kreativu ofta fara av landinum! Sigur hann.

Men, leggur hann afturat, um tær dámar skipanina, sum hon er, og hevur gingið 10 ár í fólkkaskúla, síðani miðnámskúla, og síðani lærarskúla, so verður tú trongskygdur. Hann heldur tó,

at skipanin er nógv batnað, síðani hann gekk í skúla. Fyrr var umhvørvið happandi, og lærarin minni námsligur. Í dag er betri samband millum

lærara og næming, hóast tað enn ikki er gott pláss fyri tí meir hándliga næminginum.

Abbi Archiebald læs nógv- ar bøkur og hevði eitt so-

kallað »harrarúm« við leðurstólum, opnum eldstaði og bókum frá gólvi til lofts. Har roykti hann pípu og sigar ímeðan hann kunnaði sær lærdóm. Í harrarúminum vóru fleiri nýggjar bøkur við myndum av rúmdini. Vitanin í hesum bókunum var nýggj og dagförd, í mun til bøkurnar í skúlanum, sum ofta ikki var dagförd.

– Einaferð fór eg at lesa eina av hesum bókunum - ikki tí innihaldið var so áhugavert, men tí myndirnar vóru so flottar. Eg læs meir og meir um innihaldið eisini, tí eg vildi vita meir um

málningarnar, og av tí sama varð eg meir hugtikin av persónunum í bókini. Einaferð fáa vit ein stíl fyri, og eg valdi at skriva stílin um hesa tjúkku bókina eg hevði lisið. Eg haldi lærarin var ikki sørt kløkkur, at eg knappliga lutók í arbeiðinum, og eg fekk eitt avbera gott skoðsmál eisini. Eg var tó taktiskur, og brúkti sama stílin umaftur í donskum, og umsetti hann. Tá fekk eg botn skoðsmál, og dansktlærarin sigur við meg, at eg skal ikki skriva av. Hann trúði ikki uppá at eg hevði skrivað stílin, sigur Archiebald.

Bóndin við langa hárinum

Archiebald er ikki meir enn 18-20 ára gamal, tá hann verður noyddur at taka sær av garðinum hjá abba sínum, og um tað mundi sá Archibald onki serliga bóndaligur út, við hári næstan niður á albogarnar.

– Tað var ikki serliga bóndaligt, men eg gjørdi tað, so hóast eg bleiv argaður eitt sindur av vinmonnunum, flennur hann. Garðurin varð festur av Nólsoyar Páll, og Archiebald er sjeynða ættarliðið á Myrkjanoyri. Í dag hevur Archibald um 120 seyðir.

– Uppá ein máta setti eg slett ikki spurnartekin við tað at skula taka garðin yvir, tí eg visti, at tað kom fyrr ella seinni, og tá tíðin endiliga kom visti eg, at tað var nú, sigur hann.

Í 80'unum fór Archiebald undir at byggja smáttuna Dreymasóljuna uppi í dalinum undir Hvítubrúgv. Í smáttuni er ongin streymur og bara brenniovnur og gasskomfýrur. Hann greiðir frá, at hann valdi at byggja ein ljóðdoyvara. Eitt stað sum slókti fyri dagliga larminum. Har uppi í smáttuni er ein burtur frá øllum - har er onki sjónvarp ella internet sum órógvar - og tú hoyrir bert náttúruljóð.

Archiebald nýtir nógva tíð í smáttuni, og ofta eru vinmenn við. Og tá hann kemur heim aftur av einum slíkum túri er tað sum løðarin hevur verið í, og ein orkar betur vanliga gerandisdagin aftur, sigur hann.

– Uppá ein ella annan løgnan máta, tá tú steingir allar støjsendararnar av, so verða allir hesir trupulleikarnir lítisverdir. Vit hava onkuntíð verið dagar har. Himmalin har norðuri er klárari, stjórnum verða týðuligari. Tað dagliga kennist ofta sum eitt óruddiligt kamar, tí tú samlar so nógvan lort gjøgnum lívið. Tá tú so kemur í eitt slíkt stað, so er tað sum at tú skalt rudda upp í lívinum, og varðveita tað sum hevur týðning.

– Í hæddini hevur tú ikki bert frásjón. Tað sýnist sum sjálvt høvdið klárnar.

(Úr bókini Archie/Hanus)

annikak@sosialurin.fo

Fyrstu ferð eg vitjaði í Skotlandi sum átta ára gamal, sá eg The Beatles í sjónvarpinum. Hetta var nakað heilt serligt fyri unga drongin, sum ikki var vanur at hoyra popptónleik í føroyska útvarpinum